

Stockholm 2016-04-26

Sveriges mest kända stenålderskvinna byter namn

En av Sveriges mest kända stenålderspersoner byter namn från "Bäckaskogskvinnan" till "Kvinnan från Barum". Det 9000 år gamla skelettet från nordöstra Skåne finns utställt på Historiska museet i Stockholm. Det officiella namnbytet sker på museet den 11 maj.

– Namnfrågan har blivit aktuell igen, bland annat på grund av att arkeologen Björn Walleboms bok "Kvinnan från Barum" har kommit ut, säger Lena Hejll utställningsproducent på Historiska museet. Frågan är inte ny, varken nu eller 2005 då vår nuvarande utställning "Forntider" invigdes. Ända sedan 1939 då "Fiskaren från Barum" hittades och grävdes ut har namnfrågan engagerat många. Inte bara namnet utan även könet har förändrats och omtolkats sedan dess.

Året är 1939. Krigsmolnen hopar sig över Europa. I den lilla byn Barum i nordöstra Skåne går livet sin gilla gång. Tills en dag, då plötsligt allt förändras. Lantbrukaren Oskar och drängen Sven utför grävningsarbeten. Ur den kalkrika jorden vid Oppmannasjöns strand kommer ett skelett i dagen, sittandes i sin grav. Polis kallas till platsen. Men är det verkligen en polisiär fråga, eller snarare ett fynd av arkeologiskt intresse?

Skelettet, som kommit att kallas för "Kvinnan från Barum" eller "Bäckaskogskvinnan", är med sina 9000 år ett av landets äldsta och samtidigt det absolut bäst bevarade. Sedan hennes grav påträffades 1939 har hon haft flera identiteter, hon har tolkats som man och kvinna, fiskare och jägare. På Historiska museet ställdes skelettet ut 1943. Sedan dess har kunskapen om skelettet, liksom museets benämning av henne, kommit att förändras. Fyndet har antingen benämnts efter bynamnet Barum eller efter fastighetsbeteckningen Bäckaskog.

Det är en av Historiska museets verkliga klenoder och celebriteter. Det är också ett av museets mest omskrivna förhistoriska fynd, känt från såväl vetenskapliga publikationer och historieböcker, som tidskrifter, dagspress och sociala medier.

Den 11 maj på Historiska museet berättar arkeolog Björn Wallebom utifrån sin bok "Kvinnan från Barum – från äldre stenåldern" historien om Sveriges mest kända stenålderskvinna; om upptäckten, fyndet, debatterna, könsbytet, hennes liv och leverne, död, och om ett levande minne. I samband med evenemanget byter Historiska museet namn på stenålderskvinnan från "Bäckaskogskvinnan" till "Kvinnan från Barum".

– Det här är ett sätt för oss att uppmärksamma en fråga som engagerar många människor regionalt i den del av Skåne som hon kommer ifrån men också lyssna in de kritiska röster som funnits genom åren som ansett att hon bör byta namn, säger Lena Hejll utställningsproducent på Historiska museet. I utställningstexter behåller vi även namnet "Bäckaskogskvinnan" eftersom det är så hon är känd bland en stor mängd besökare i Mellansverige, framförallt skolbarn.

En kväll om Kvinnan från Barum onsdag den 11 maj kl. 17.00–19.30

Visning kl. 17.00–17.30.

Föredrag och paneldebatt kl. 18.00–19.30.

Deltagare: Björn Wallebom, arkeolog vid Statens historiska museers arkeologiska uppdragsverksamhet "Arkeologerna", Fredrik Svanberg arkeolog och forskningschef på Historiska museet, Lena Hejll utställningsproducent på Historiska museet och Britta Zetterström Geschwind doktorand i etnologi vid Stockholms universitet.

För mer information och pressbilder kontakta pressansvarig Ulrika Mannberg Günther tel. 08-519 557 31, mobil 070-601 45 07 mail: ulrika.m.gunther@historiska.se